

Dziesmas par jūru un ūdeni

Apgāds www.dudajevagatve.lv

Rīga 2012

Izdošanas datums: 2012.gada 19.jūnijs

Priekšvārds

Satura rādītājs

daļa: Dziesmas.....	1
1. Ai jūriņa, ai, jūriņa.....	1
2. Ai, zaļāi līdaciņa, nāc ar mani spēlēties.....	2
3. Ar laiviņu ielaidosi.....	3
4. Aurēdama Vēja māte.....	4
5. Baltaitiņa jūru brida.....	5
6. Baltaitiņa jūru pelda.....	6
7. Balta jūras māmuliņa.....	7
8. Darišu laiviņu straujupes malā.....	8
9. Div' laiviņas peld pa jūru.....	9
10. Div laivenis peld pa jūru.....	10
11. Div svecītes jūrā dega.....	11
12. Es redzēju jūriņai.....	12
13. Es redzēju jūriņai.....	13
14. Gāju jūrā naudu sēti.....	14
15. Jūra šņāca, jūra krāca.....	15
16. Jūras māte man prasīja.....	16
17. Jūriņai trīs bandziņas.....	17
18. Jūrā gāju naudu sēti.....	18
19. Kad es gāju jūriņai.....	19
20. Ko tā jūra agri krāca.....	20
21. Ko tu gaidi oša laiva.....	21
22. Kur tu skriesi, Vēja māte.....	22
23. Kur tu tecī melna ūdre	23
24. Lēni, lēni jūra krāca.....	24
25. Lielupīte lielījās.....	25
26. No Jūriņas izpeldēja.....	26
27. Pūt, pūt Vēja māt.....	27
28. Šaura, šaura man laiviņa.....	28
29. Saule gāja spēlēties ar to jūras ūdentiņ'.....	29
30. Skatatiesi jūriņai.....	30
31. Tēvs man taisa oša laivu.....	31
32. Upe saka tecēdama.....	32
33. Upe saka tecēdama.....	33
34. Uz ūdeņa uziedamis.....	34
35. Zvejnieka meita biju.....	35

daļa: Dziesmas**1. Ai jūriņa, ai, jūriņa**

[FkLaiva]

apdziedāšanas melodija no Rucavas

Ai, jū - ri - ņa, ai, jū - ri - ņa, pa - nes ko - ka ga - ba - liņ',

5
ai, jū - ri - ņa, ai, jū - ri - ņa, pa - nes ko - ka ga - ba - liņ'

Vienbalsīga

1. Ai, jūriņa, ai, jūriņa, panes koka gabaliņ'; ai, jūriņa, ai, jūriņa, panes koka gabaliņ';
Uz tā koka gabaliņa panes manu augumiņ'!
2. Zirņa zieda laivu taisu, auzu skaru zēgelīt'; Tā bij viegla jūriņai, pret vilnīti vizināt.
3. Laivenieki, bāleliņi, ņemiet mani laivinā:
Es mācēju smalki irti, ies laiviņa līgodam'.
4. Laivinieki bāleliņi, kumeliņa nebaroj':
Ziemu teka kājiņāmi, vasar dēļu laiviņā.
5. Tec' laiviņa, dej laiviņa, neaug celmi jūriņāi;
Līdumāi celmi auga grūt darīja arājam.
6. Labāk braucu zēgelīti, nekā aru tīrumā;
Zēgelīte zeltu nesa, smilšu auzas tīrumā.
7. Kas kait manim nedzīvoti lielas jūras malinā?
Cik jūriņa viļņus meta, tik izmeta sudrabiņ'.

2. Ai, zaļāi līdaciņa, nāc ar mani spēlēties

[FkLaiva]

Katrīne Putniņa Aizputes Basos, dz. 1900. g.; pier. E. Melngailis
1929.g. "D. dz. " 705

Ai, za-ļā - i lī-da-ci - ņa, nāc ar ma - ni spēlē-tie - si,
5 ai, za-ļā - i lī-da-ci - ņa, nāc ar ma - ni spēlē-ties!

Vienbalsīga

1. Ai, zaļāi līdaciņa, nāc ar mani spēlēties, ai, zaļāi līdaciņa, nāc ar mani spēlēties!
Tu dziļāi jūriņāi, es ozola laiviņā.
2. Jūriņ prasa smalku tīklu, laiviņ' baltu zēgelīti,
Uzvelk baltu zēgeliti, iet laiviņa mirdzēdama,
3. Iet laiviņa mirdzēdama līdz tautieša namdurvīmi.
Tautiets mane laipu meta, laipu laipas galiņāi.
4. Labāk brienu tēva dubļus, ne tautieša laipu laipas,
Tēva dubļi sidraboti, tautu laipas asarotas.

3. Ar laiviņu ielaidosi

[FkLaiva]

Anna Kampa, dz. 1867 Bauskas Bārbelē; pier. E. Melngailis 1931.g. III d. 82

Ar lai-vi-ņu ie-lai-do-si ir-bju šau-ti jū-ri-ņā;

5 ar lai-vi-ņu ie-lai-do-si ir-bju šau-ti jū-ri-ņā.

Vienbalsīga

1. Ar laiviņu ielaidosi irbju šauti jūriņā; ar laiviņu ielaidosi irbju šauti jūriņā.
2. Nezināju kuru šauti, visām daiļas cekulīt's(daiļi cekuliņ).
3. Es nošāvu to irbīti, kas gar malu līdināj'.
4. Irbīt, mana zeltspārnīte, tu gul jūras dibenā.
5. Es laidīšu zelta āķi līdz taviem spārniņiem,
6. Līdz taviem spārniņiem, līdz spārniņu galiņiem.

4. Aurēdama Vēja māte

[FkLaiva]

Ģēda Ķībure Bārtā, 55. g.v.; pir. J. Brizna 1948.g. "D. dz."684

Au-rē-da-ma, Vē-ja mā-te, remdē-jie-sa va-ka-rā-ja,
 5 rā-ja rī-ri-di, ai ra-da rī-ri-di, rāj, rāj, rāj!

Vienbalsīga

1. Aurēdama, Vēja māte, remdējies vakarāja, rāja rīridi, ai rada rīridi, rāj, rāj, rāj!
 Gana bijī piekususe, meža galus locīdama,
 Meža galus locīdama, jūras viļņus bangodama.
 Smagišnāca jūras vēji, gauži rauda māmuliņi:
 Izlolota dvēselīte uz ūdiņa līgojāsa.
 Ej, guleti, Vēja māte, sausas egles galiņāja:
 Jūrā mani bāleliņi vakarēju gajumiņu.
 Jūra šņāca, jūra krāca, ko tā bija ierijuse?
 Saules meitas mazgājās, iekrit zelta gredzentiņis.

5. Baltaitiņa jūru brida

[FKLaiva]

Balt-ai - ti - ņa jū - ru bri - da, jū - ru bri - da,
 4 dzel - te - nie - mi na - dzi - ņiem, dzel - ten - ie - mi na - dzi - ņiem.

Vienbalsīga

1. Baltaitiņa jūru brida, jūru brida, jūru brida dzelteniem nadziņiem, dzelteniem nadziņiem.

Dzelteniem nadziņiem, sudrabiņa radziņiem.

Pretim nāca Rīgas kungi, siekiem naudu mērīdam',

Siekiem naudu mērīdami, baltaitiņu gribēdam';

Skaitiet naudu, cik gribieti, baltaitiņu neatdoš'.

Es nedošu baltaitiņu, man pašami vajadzēj',

Vajag cimdu, vajag zeķu, vajag baltu villainīt'.

1. Kas kaitēja nedzīvoti lielas jūras maliņā:

Cik jūriņa vilņus meta, tik izmeta sudrabiņ'.

2. Nākat, ļaudis, skatītiesi, jūra auda audekliņ':

Putu nītis, niedru šķieti, banga pati audējiņ'.

3. Jūra šņāca, jūra krāca, ko tā bija norijus'? Saules meitas mazgājās, iekrīt zelta gredzentiņš.

4. Jūras meitas sagšas auda, uz vilnīša sēdēdam's,

Izaudušas izrakstīja zeltītiemi dzīpariem.

5. Jūriņ' mana māmulina, daudz tu manim labu dar':

Tu man maizes devējiņa, tu man mīļi vizināj'.

6. Baltaitiņa jūru pelda

[VijaVigante]
[Budeli2007]

melodiju teicis Ģederts Kārklīšs Rīgā, dzim. 1869.g. Jelgavas
Emburgā; pier. E. Melngailis 1931.g.; Fs 1045, 3470.

Balt - ai - ti - ņa jū - ru pel - da,

jū - ru pel - da si - dra - bi - ņa ra - dzi - ņiem.

Vienbalsīga

1. Baltaitiņa jūru pelda sidrabiņa radziņiem.

Rīgas kungi pretim nāca, siekiem naudu mērīdami.

Es nedošu baltaitiņu, man pašai vajadzēj'.

Pūrā cimdus, pūrā zeķu, pūrā baltu villainīšu.

Kas tie tādi vīri bija, jūrā meta siena kaudz?

Ar tēm dzelžu cepurēmi, ar tērauda kamzoļiem.

7. Balta jūras māmuliņa

[VijaVigante]
[Budeli2007]

Lielvārdē

Bal-ta jūr-as mā-mu-li-ņa, bal-tus dēl-us vi-zi - nā-ja,

Bal-ta jūr-as mā-mu-li-ņa, bal-tus dēl-us vi-zi-nā - ja.

Ē - ē

Vienbalsīga

1. Balta jūras māmuliņa, baltus dēlus
vizināja.
Baltus viļņus līgodami, tie redz
laimi maliņāi.	4. Es apgūlu saldu miegu, jūras kāpas
maliņāi.
dzied akmenis, raud ūdens, Vēja
Māte gaviļēja.
2. Gauži, gauži gaviļēja dziļas jūras
zvejnieciņi.
Kā tiem gauži negav'lēti - laiva
grima dibenāi.	5. Ai. lielāi Vēja māte met jel mieru
vakarāi -
Daža laba dvēselīte uz ūdeņa
līgojās.
3. Ai, zvejnieka māmuliņe, tavu gaužu
lolojumu.
Viļņi cirta pār galviņu vēl jo gauži
gaviļēja.	

8. Darīšu laiviņu straujupes malā

[FkLaiva]

melodija no Krustpils

Da - rī - šu lai - vi - ņu strauj - u - pes ma - lā,

5 da - rī - šu lai - vi - ņu strauj - u - pī - tes ma - lā.

Vienbalsīga

1. Darīšu laiviņu straujupes malā, darīšu laiviņu straujupītes malā.
 Braukšu pie meitenes ik vakariņu.
 Pārnākšu mājās(i), prasīs man māte,
 Ko dara meitene svešajā zemē, ko dara meitene svešajā(i) zemē?
 Kūkoja dzeguze, dzied lakstīgala;
 Raud mana meitene svešajā zemē, raud mana meitene svešajā(i) zemē.
 Neraudi gauzi, nepūti grūši:
 Par gadu, par otru ir es tur būšu.
 Tev sniegšu rociņu, tev došu muti,
 Tev tasīš' tiltiņu pār plato jūru:
 Tur brauks(i) kundziņi, tur stārastiņi,
 Tur mani brālīši māsiņas vedīs.

9. Div' laiviņas peld pa jūru

[FkLaiva]

Skandinieki "Dindaru, dandaru"

Div' lai - vi - ņas peld pa jū - ru, div' lai - vi - ņas

4
peld pa jū - ru, niedres vieni, niedres vieni lī - gojās.

Vienbalsīga

1. Div' laiviņas peld pa jūru, div' laiviņas peld pa jūru, niedres vieni, niedres vieni līgojās.

Viena bija puišu laiva, otra jaunu meitenīš'.

Puišu laiva izpušķota ar vanaga spalviņām,

Meitu laiva izpušķota ar raibāmi rozītēm.

Puiši, puiši, liekat sargus uz tām prūšu robežām;

Meitas sola projām bēgti, šai zemēi nepalikt.

Tās domāja medu ēsti, saldu vīnu nodzerties.

Tur tām lika pupas ēsti, vara bungas mugurā.

4 lēnas vijas, uz piedz. ar piekto pāri šūpo rokas 4 reizes un abi izgriežas, pēc tam to pašu uz otru pusi. Nestāvēt pāri īss ar garu.

10. Div laivenis peļd pa jyuru

[Leikuma2007],p.11

Div lai - ve - nis peļd pa jy - ru, jy - ru,

6 Nīd - ris vi - ņ(i), nīd - ris vi - ņ(i) lei - go - jās.

Vienbalsīga

1. Div laivenis peļd pa jyuru,
Nīdris viņ(i) leigojās.	3. Puišu laiva izpuškuota
Ar vonoga spalveņom.
2. Vīna beja puišu laiva,
ūtrei — jaunu, meitineiš'.	4. Meitu laiva izpuškuota
Ar boltom(i) rūzeitem.

11. Div svecītes jūrā dega

[FkLaiva]

Melodiju teikusi Trīna Gritbane talsu Mērsragā, dz. 1840.g., pier. E. Melngailis 1930.g.; G. ie. 1391 (teicējas vārdi: Jānīt's jāja, atjāj Jāņu vakarēja)

Div' sve-cī-tes jū-rā de-ga, lī - go, lī - go,

5 div' sud - ra - ba luk - tu - rī - šī, lī - go

Vienbalsīga

1. Div'svecītes jūrā dega, līgo, līgo, div sudraba lukturīši, līgo!
Saules meita klāt sēdēja,
vainadziņu pušķodama.
2. Saules meita peldināja jūrā savus kumeliņus,
Dieva dēls(i) grožus tura, maliņā(i) stavedam(i)s.Saules meita
3. Saules meita jūra brida zeltītām kurpītēm,
Žēli rauda Dieva dēls(i), maliņā stāvēdam(i)s, Zelta krustu vēcināja,
lai negrima dibenā(i).
4. Saules meita jūrā brida, vainadziņu vien redzēja,
Visi ļaudis brinījās(i), ka negrima dibenā(i), Izbridusi maliņā(i) mētā savu vainadziņu.

12. Es redzēju jūriņāi

[FkLaiva]

Es redzēju jū - ri - ņā - i zel-ta stelles lī - gojam;

5 Es re-dzē-ju jū - ri - ņā - i zel-ta stelles lī-go - jam.

Vienbalsīga

1. Es redzēju jūriņāi
Zelta stelles līgojam;
Es redzēju jūriņāi
Zelta stelles līgojam.
Sit, vilnīti, maliņāi,
Še būs daiļa audējiņ'.
2. Laime, Laime tai meitai,
Kas piedzima Saulītē:
Tai Laimiņa saktas lēja,
Sudrabāi mērcēdam'.
3. Gaiša, gaiša uguns dega
Tumšajāi kaktiņā;
Tur Laimiņa mūžu raksta
Mazajami bērniņam.
4. Laimiņ, mūža licējiņa,
Kādu mūžu man nolik'?
Vai tu liki pa ļaudīmi,
Vai pa ļaužu valodām?
5. Visi ļaudis to vien teica -
Man' Laimiņa noslīkus;
Mana Laime kalniņāi
Sēd sudraba krēsliņā.
6. Ej, Laimiņa, kur iedama,
Nāc pie manis pāriedam',
Palīdz' manu grūtu mūžu
Vieglumāi darināt!

13. Es redzēju jūriņāi

[Pumpure2008], p.14

Es re-dzē-ju jū-ri-ņā - i, di-dam! Ugunti - ņas

6 mir-go-jo - ti di-dam! Jū-ras mā - te tur žā-vē - ja,

11 di-dam! Sa-vu zel - tu, sudra-bi - ņu, di-dam!

Balsu skaits nezināms

1. Es redzēju jūriņāi
Uguntiņas mirgojoti,
Jūras māte tur žāvēja
Savu zeltu, sudrabiņu.	3. No jūriņas pārnākoti
Līgaviņas neatradu.
Dzirdēj' ļaudis runājoti,
Ka pie cita aizgājusi.
2. Ja, jūriņa, tu man dotu
Simto daļu sava zelta,
Es savai līgavai
Zelta sagšu dāvinātu.	4. Ņem, jūriņa, savu zeltu,
Man vairs viņa nevajaga!
Paņem manu augumiņu,
Glabā dziļi dzelmītēi!

14. Gāju jūrā naudu sēti

[VijaVigante]

[Budeli2007]

Vienbalsīga

1. Gāju jūrā naudu sēti, saujā nesu dvēselīt'.
Dārga bija jūras nauda, dārga mana dvēselīte.
Visa balta jūras nauda, nevērts manas dvēselīt's.
2. Jūras māte, jūras māte, valdi savas kalponīt's!
Sasegušas baltas sagšas nēlaiž mani maliņā.
3. Es redzēju Saules māti, vidū jūras peldējam.
Tā nebija Saules māte, tās bij' manis bāleliņš.
4. Saules meita jūrā brida, vainadziņu vien redzēj'.
Irat laivu Dieva dēli, glābiet Saules dvēselīti!
5. Kas jūrāi kustināja pelēkosi akmentiņus?
Dieva dēli kustināja, Zelta naudas meklēdami.
6. Pērkons brauca pār jūriņu ar sudraba ratiņiem.
Vēja māte pakaļ skrēja, zeltu meta jūriņāi.

15. Jūra šņāca, jūra krāca

[VijaVigante]
[Budeli2007]

teikusi Ukseļu Mariņķe, dzim. 1857.g. Sventājciemā; pier
E.Melngailis 1933.g. Sventājciemā; LMFM I, 759., 183.lpp.

Jū - ŗa šņā-ca, jū - ŗa krā - ca, ko tā jū - ŗa ap - ri - ju - se?

2
Jū - ŗa šņā-ca, jū - ŗa krā-ca, ko tā jū - ŗa ap - ri - jus?

Vienbalsīga

1. Jūra šņāca, jūra krāca, ko tā jūra aprijuse?
Aprijuse zelta laivu, duj sudraba īrējiņus.
Izmet irklus, izmet laivu, neizmet pašu īrējiņu.
Izmet pašu īrējiņu baltā putu valgumā.
Satin zīda palagose, nos'ved viņu kapsētāja.
Nos'ved viņu kapsētāja, izrok viņa zemes daļu.
Izrok viņa zemes daļu, ieliek viņu bedrītē.

16. Jūras māte man prasīja

[FkLaiva]

Jū - ras mā - te man pra - sī - ja, ko dar' mū - su
 zvej - nie - ciņ', ko dar' mū - su zvej - nie - ciņ'.

Vienbalsīga

1. Jūras māte man prasīja, ko dar' mūsu zvejnieciņ', ko dar' mūsu zvejnieciņ'.
Tīklus lāpa aires grieza, kalniņāi stāvēdam'.
2. Lai bij'grūti, kam bij' grūti, zvejniekami, tam bij grūt':
Lai līst lieti, lai snieg sniegi, zvejnieks zvejo jūriņā.
3. Jūra krāce, jūra šņāce, zvejnieciņu brīdināj';
Es apvilku ūdens svārkus, sīkakmeņa kažociņ',
Nu es iešu jūriņai ar Ziemeli spēkoties.
4. Rītā teka trīs māsiņas gar jūrmalu raudādam's,
Gar jūrmalu raudādamas, meklēj savus bāleliņ's.
Atrod laivu, atrod irkli, bāleliņu neatrod.
5. Ai, mīlāi Jūras māte, kam tu mani bēdināj',
Kam tu ņēmi man bāliņu, manu maizes devējiņ'?
6. Div svecītes jūrā dega sidrabiņa lukturos,
Tās dedzina Jūras māte, dvēselīšu gaidīdam'.

17. Jūriņāi trīs bandziņas

[FkLaiva]

Jū-ri-ņā-i trīs ban-dzi-ņas, vi-sām tri-jām vār-du zi-nu,

5 jū-ri-ņā - i trīs ban dzi-ņas, visām tri - jām vārdu zin'.

Vienbalsīga

1. Jūriņāi trīs bandziņas, visām trijām vārdu zinu, jūriņāi trīs bandziņas, visām trijām vārdu zin'.

Viena Anna, otra Grieta, trešā bija Mārgietīņa.

Lūdzu Annu, lūdzu Grietu, nelaiž mani maliņāi.

Mārgietīņu to pielūdzu, tā palaida maliņāi.

Kad iznācu maliņāi, pūt jūriņa pakaļāi!

18. Jūrā gāju naudu sēti

1. Jūrā gāju naudu sēti, sauja nesu
dvēselīti;	6. Rītā teka trīs māsiņas, gar jūriņu
raudādamas;
2. Dārga bija jūras nauda, dārga mana
dvēselīte;	7. Gar jūriņu raudādamas, meklē sava
bāleliņa.
3. Visa balta jūras nauda nevērts
manas dvēselītes.	8. Atrod laivu, atrod irkli, bāleliņa
neatrod.
4. Jūras māte, Jūras māte, valdi savas
kalponītes.	9. Atrod savu bāleliņu baltu putu
gabalā.
5. Sasegušas baltas sagšas, nelaiž
mani maliņā.	

19. Kad es gāju jūriņāi

[FKLaiva]

Kad es gā-ju jū-ri-ņā-i, jū-riņ ma-na mā - mu-liņ';

5 kad es gā - ju jū - ri - ņā - i, jū - riņ ma - na mā-mu-liņ';

Vienbalsīga

1. Kad es gāju jūriņāi, jūriņ mana
māmuliņ'; kad es gāju jūriņāi, jūriņ
mana māmuliņ';
Kad iznācu maliņāi, man pašami
māmuliņ'.
2. Jūriņāi es iedamsi, mirstamoi
kreklu vilk':
Te miršana, dzīvošana zem manāmi
kājiņām.
3. Ūdens ceļu iesākdamsi, Dievam
devu dvēselīt':
Ne tur zarīns pieķertiesi, ne
māmina pasaucam'.
4. Iesēdosi laiviņāi, cepurīti vien
pacēl',
Te palika sīvi kungi, te bēriei
kumeliņ'.
5. Kad es gāju jūriņāi, jūriņ mana
māmuliņ',
Kad iznācu maliņāi, pūt, jūriņa,
pakaļā!

20. Ko tā jūra agri krāca

[VijaVigante]
[Budeli2007]

Teikusi Anna Grabovska 77 g. vecumā Aizpute kalvenē; pier. A.
Krūminš 1950.g.; FS 1824, 1012; Vītoliņš Ddz,677

Ko tā jū - ra ag - ri krā - ca mig - lai - nā - i

⁴ rī - ti - ņā, mig - lai - nā - i rī - ti - ņā?

Vienbalsīga

1. Ko tā jūra agri krāca miglaināi rītiņā?
Man noslīka zelta laiva deviņiem brālīšiem.
Jūra krāca, jūra šņāca, kas guļ jūras dibenā?
Divi laivas zelta naudas, tās guļ jūras dibenā.
Tās guļ jūras dibenā ar visiemi īrējiem.

21. Ko tu gaidi oša laiva

[VijaVigante]
[Budeli2007]

Lielvārdē

Ko tu gai - di o-ša lai - va, ma-na brā - ļa val-gu-mā - i,

5 ai-rai ri - di, ai-rai ri - di, ma-na brā - ļa val-gu-mā!

Vienbalsīga

1. Ko tu gaidi oša laiva, mana brāļa valgumāi, airai ridi, airai ridi, mana brāļa valgumā?
 No Ziemeļa vēju gaidu, no māmiņas īrējiņu.
 No Ziemeļa sagaidīju, no māmiņas nesagaidu.
 Vēl māmiņa kājas āva, vēl gulēja šūpulī.
 Māmulina žēli rauda, kad sūpuļa virves trūka.
 Neraud žēli māmuliņe, kad jūrāi irklī lūza.
 Kad jūrāi irklī lūza, kad noslīka īrējiņi

22. Kur tu skriesi, Vēja māte

[FkLaiva]

Pēteris Korāts, dz. 1869.g.; pier. E. Melngailis 1948.g. l d. 1062

Kur tu skriesi, Vēja māte, saplīsušu lindrucīņu, kur tu skriesi,
 6 Vēja māt, sa-plī-su-šu lin-dru-ci-ņu, sa-plī-su-šu.
 - - - - - ō!

Vienbalsīga

1. Kur tu skriesi, Vēja māte, saplīsušu lindrucīņu, kur tu skriesi, Vēja māte, saplīsušu lindrucīņu, Meties egle galotnēi, lāpi savu lindrucīņu.
2. Divi bija, divi bija, kas neēda, kas nedzēra, Kas neēda kas nedzēra, kas miedziņa negulēja: Vējš neēda, vējš nedzēra, ūdens miegu negulēja.
3. Es redzēju Vēja māti, duj cepures gāliņēi: Viena bija sila ziedu, otra priežu pumpuriņu.
4. Pasēdiesi, Vēja māte, sausas egles galiņēi; Jau vakari, aizvakari, silā lauži ozoliņus;
5. Kad es gāju mežiņēje, liela vēja nebijose; Kad izgāju maliņēje, pats mazais tricināja.
6. Pūt vējiņi kā tev tika, es par tevi nebēdāju: Es ozola ēniņēje, man ir bieza villainīte.
7. Vēja māte lielījāse ozolame galu laužte; Ozoliņis gudris viris, līdz zemīti locījāse.
8. Vēja māte, Vēja māte, vai tev gāla no akmeņa, Kad varēji dienu, nakti bez apstājas gaviļēti?(platais ē)

23. Kur tu teci melna ūdre

[FkLaiva]

Vienbalsīga

1. Kur tu teci melna ūdre, tumsiņāi,
vakarā?
Dēlu mātei ziņu doti - dēliņš jūras
dibenā.
2. Vējiņš pūta, niedres kauca
dziļupītes maliņā,
Māmuliņa gauži rauda, šķiet dēliņu
gavilam.

24. Lēni, lēni jūra krāca

[VijaVigante]
[Budeli2007]

melodiju teikusi Ansonu Sofija, dzim. 1849.g. Rundālē; pier
E.Melngailis 1931.g. Rīgā; LMFM III, 62., 16.lpp.

Lē-ni, lē-ni jū-ra krā-ca ē ai - jā,

5 mig-lai-nā - i rī - ti-ņā - i trai - rai - rā.

Vienbalsīga

1. Lēni, lēni jūra krāca ē - ē - aijā, miglaināi rītiņai.
Eita metas apraugiet, vai ir visi bāleliņi.
Ir gan visi bāleliņi, pastarīša vien nevaids.
Pastarītis jūriņai, baltā putu gabalā.
Baltā putu gabalā, Saulei svārkus šūdināja.
Divas sloksnes zeltu lika, trešo lika sudrabiņa.
Lai spīdēja, lai vizēja, gaisa vidū līgojot.

25. Lielupīte lielījās

[VijaVigante]
[Budeli2007]

melodija teikta Liepājas Aisterē; pier. A.Jansons 1880. gados; Fs
1945, 1942.; Vītoliņš Ddz.

Liel - u - pī - te lie - lī - jā - si: es ba - gā - ta

4 mā - tes mei - ta, es ba - gā - ta mā - tes meit',

Vienbalsīga

1. Lielupīte lielījās: es bagāta mātes meit', es bagāta mātes meit'!

Kad tu biji tik bagāta kam tecēji jūriņā?

Kā jūrāi netecēšu, jūra mana māmuliņa.

Visi mani bāleliņi jūrā kāra šūpulīti.

Jūrā kāra šūpulīti treju bangu starpiņā.

Lai šūpoja jūras viļņi, lai līgoja Vēja māte.

Jūrā bija treji vārti, trejdeviņi stenderīši.

Ik pie katra stenderīša buntiņš zelta atslēdziņu.

Ik pie katras atslēdziņas pa piecām slēdzējām.

Attek vien zvejas laiva, atslēdz visas atslēdziņas.

26. No Jūriņas izpeldēja

[VijaVigante]
[Budeli2007]

teicis Ģederts Kārklīšs, dzim. 1869.g. Embūtē; pier.E. Melngailis
1931.g. Rīgā LMFM I, 685., 229. lpp.

No jū - ri - ņas iz - pel - dē - ja

duj dzel te - ni ku - meli - ņi, duj dzel te - ni ku - meliņ'.

Vienbalsīga

<p>1. No jūriņas izpeldēja duj dzeltenī kumeliņi.
Vienam bija zvaigžņu sega, otram zelta iemauktiņi.</p>	<p>3. Tie zināja zemei galu, tie jūriņas dibeniņu.
Dienu loka zaļas birzes, nakti jūras ūdentiņu.</p>
<p>2. Kuram zelta iemauktiņi, to pie rokas vedināju.
Kuram bija zvaigžņu sega, tam es kāpu mugurāi.</p>	

27. Pūt, pūt Vēja māt

[VijaVigante]
[Budeli2007]

teikta Madonas "Kraukļos" pier. Marija Gubene, FS 1495, 2378.,
Vītoliņš Ddz, 685

The musical score is written for a single voice on a treble clef staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is common time (C). The melody consists of two lines. The first line has a repeat sign at the end, followed by a double bar line and a 2/4 time signature. The second line begins with a triplet of eighth notes, followed by a repeat sign and a double bar line. The lyrics are written below the notes.

Pūt, pūt Vē-ja māt, met jel mie-ru va-ka-rā,
da-ža la-ba dvē-se-lī-te uz ū-de-ņa lī-go-jās.

Vienbalsīga

1. Pūt, pūt Vēja māt, met jel mieru vakarā - daža laba dvēselīte uz ūdeņa līgojās.
Pūt, pūt Vēja māt, sausas egles galiņā - jūrā mani bāleliņi vakarēju gājumiņu.

28. Šaura, šaura man laiviņa

[FkLaiva]

K.Blauberis Jēkabpils Sēlpilī; Pier. A. Jurjāns" d. dz."748

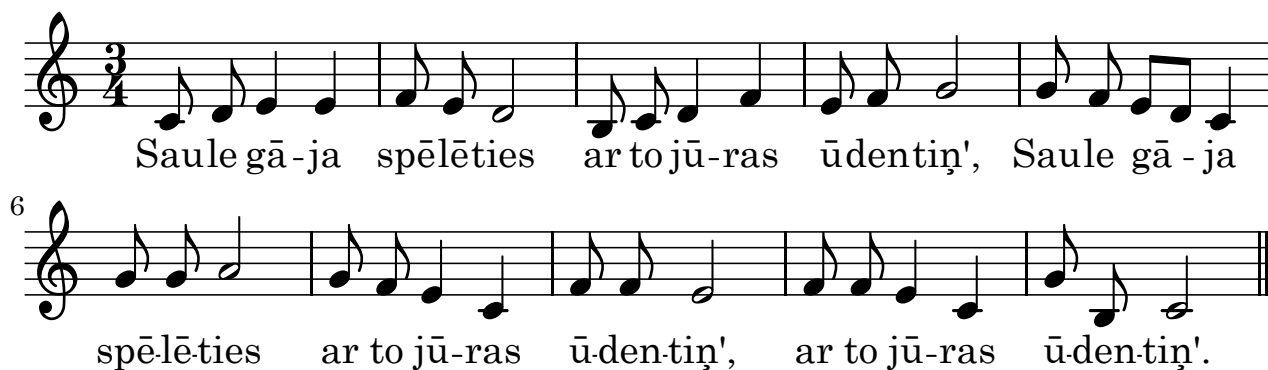
Vienbalsīga

1. Šaura, šaura man laiviņa, man laiviņa, noplīsusī zēģelīt'.
Nevarēju līdzī tīktī ar citiemī zvejniekiem.
2. Ūdens ceļu iesākdams, Dievam devu dvēselīt':
Nei zariņa nosaķēru, nei pasaucu māmuliņ's.
3. Laiva, laiva, airi, airi, tie bij mani bāleliņ':
Laiviņ leca augstus viļņus, airi vilka maliņā.
4. Gaida māte ceļa vīra, vēl jo vairi (vēl vairāki) laivinieki':
Laivinieka dvēselīte uz ūdeņa plivināj'.
5. Neviens mani nedzirdēja, kad jūrāi gaviļēj';
Jūras kāpas tās dzirdēja, silā sīki priedulāj'.
6. Lai bij grūti kam bij grūti, grūt bij laivas stūrmaņam:
Tas gulēja dažū naktī apautāmi kājiņām;
Tam bij grābtī zelta naudu ar abāmi rociņām.
7. Es redzēju Jūras māti siekiem naudu mērojam,
Siekim naudu mērojami, pūriem vecu dālderīš'.
8. Šodien Saule bāla teka aiz lielāmi žēlabām:
Vakar slīka oša laiva sudrabiņa zēģelēm.
9. Div' svecītes jūrā dega, div sudraba lukturīš':
Tā dēliņa nauda dega, kas guļ jūras dibenā.

29. Saule gāja spēlētiesi ar to jūras ūdentiņ'

[FKLaiva]

Jūrkalnē, teicējs Augusts Lācis

Saule gā-ja spēlēties ar to jū-ras ūdentiņ', Saule gā-ja
6 spēlēties ar to jū-ras ū-den-tiņ', ar to jū-ras ū-den-tiņ'.

Vienbalsīga

1. Saule gāja spēlētiesi ar to jūras ūdentiņ', Saule gāja spēlētiesi ar to jūras ūdentiņ', ar to jūras ūdentiņ'
Saule meta zīdautiņu, jūra putu gabaliņ'
Saule savus kumeliņus jūrināi peldināj'.
Pati sēdēj kalniņāi, zelta groži rociņā.
Saulīt', tavi kumeliņ' viz kā putu gabaliņ'.

30. Skatatiesi jūriņāi

[FkLaiva]

Sofija Andersone, dz. 1853.g. Bauskas Svitenē, pier. E. Melngailis
1931. g. "D.dz."689

Ska-ta-tie-si jū-ri-ņā-i, ē ē, ai-jā,

5 kā-di bal-ti au-dek-li-ņi, trai-rai-rā.

Vienbalsīga

1. Skatatiesi jūriņāi, ē ē, aijā, kādi
balti audekliņi, trairairā.
Niedru šķieti, putu audi, Vēja māte
audējiņa.
2. Tēvis, tēvie, tais'man laivu, aud,
māmiņa zēgelīti,
Lai es eimu jūriņāi ar Ziemeli
rotātiesi.
Ziemeļimi baltas putas, man jo
balta zēgelīte.
3. Meties, jūra, kaudzītēi, sedzies
baltu villainīti;
Tik līdzenis mans celiņis, kā notrīta
galodiņa.

31. Tēvs man taisa oša laivu

[VijaVigante]
[Budeli2007]

melodiju teicis Mārtiņš Dravnieks, pierakstījis Saldus un Skrundas novada dziesmas; E. Melngailis ap 1900.g. saņēmis no komponista O.Šepska; Jurjāns LTMM II ,187.b, 90.lpp.Vītoliņš Ddz. 740

Tēvs man tai-sa o - ša lai-vu, tēvs man tai-sa o - ša lai-vu

5
zel-tī - tie-mi ai - rīšiem, zel - tī - tie-mi ai - rī - šiem.

Vienbalsīga

1. Tēvs man taisa oša laivu, tēvs man taisa oša laivu zeltītiemi airīšiem.
Māte auda zēģelīti, linu šķiedras šķeterēja.
2. Es apvilku ūdens svārkus,
sīkakmeņa kažociņ',
Nu es iešu jūriņai ar Ziemeli
spēlēties.
3. Šodien puīši nevilksim līdz galam
zēģelītes -
Jūra nāca čaukstēdama, Vēja māte
svilpodama.
4. Steidzies, māte, jūrmalāi, tava dēla
laiva nāk.
Vai tu pati nepazini savu austu
zēģelīšu?

32. Upe saka tecēdama

[FkLaiva]

Sventājā pierakstīja folkloras kopa "Spulgis"

U-pe sa - ka te-cē-da - ma: es ba-gā - ta mā-tes mei - ta,

5 ai-rai-rī - di ral-lal-lā, es ba-gā - ta mā-tes meit'.

Vienbalsīga

1. Upe saka tecēdama: es bagāta mātes meita, airairīdi rallallā, es bagāta mātes meit'.
Kad tu biji tik bagāta, kam tecēji jūriņai?
Kā jūrāi netecēšu, jūra mana tēvs māmiņa.
2. Jūra mana tēvs māmiņa, jūrā kāra šūpulīti;
Jūrā kāra šūpulīti, treju bangu starpiņai. Kas kait manim nedzīvoti lielas jūras malīnāi:
Cik jūriņa viļņus meta, tik izmeta sudrabiņu,
3. Es redzēju Jūras māti siekiem naudas mērojami,
Siekiem naudas mērojami, pūriem vecu dālderīšu.
Es tev lūdzu, Jūras māte, dod man vienu riekuziņu!

33. Upe saka tecēdama

U - pe sa-ka te - cē-da-ma, u - pe sa-ka te - cē - da-ma,

5 es ba - gā-ta mā-tes meit', es ba - gā-ta mā-tes meit'.

1. Upe saka tecēdama - es bagāta mātes meita.	6. Ik pie katra stenderīša, buntiņš zelta atslēdziņu.
2. Kad tu biji tik bagāta, kam tecēji jūriņā?	7. Atbrauc viena zveju laiva, atslēdz visas atslēdziņas.
3. Kā jūrā netecēšu, jūrā manis tēvs, māmiņa.	8. Nu, Dieviņi, Tava vaļa, nu Tavā(i) rociņā.
4. Jūrā manis tēvs, māmiņa, jūrā visi bāleliņi.	9. Nu Tavā rociņā(i) pašas Laimas atslēdziņa.
5. Jūrā bija treji vārti, trejdeviņi stenderīši.	

34. Uz ūdeņa uziedamis

[VijaVigante]
[Budeli2007]

Melodiju teicis Jānis Milzarājs Rīgā, dzim. 1869.g. Aizputes Sakā, pier.
E.Melngailis1936.g.; FS 1045, 7809 (Vītoliņš Ddz)

Uz ū - de - ņa uz - ie - da - mis, Die - vam de - vu dvē - se - līt',

5
uz ū - de - ņa uz - ie - da - mis, Die - vam de - vu dvē - se - līt'.

Vienbalsīga

1. Uz ūdeņa uziedamis, Dievam devu dvēselīt'.
Uz ūdeņa dvēselīte ka putniņš zariņā -
Ne zarinam pieķerties, ne māmiņa pasaucama.
2. Kad es gāju jūriņāi, jūra mana māmulīte;
Kad es kāpu maliņāi, tu, jūriņa ragainīte!
3. Iesēdiesi laiviņāi, cepur iti vien pacēlu;
Te palika sīvi kungi, te bērie kumeliņ'.
4. Es apvilku ūdens svārkus, sīkakmeņu kažociņu;
Nu es iešu jūriņāi ar Ziemeli spēlēties.
5. Ai, brālīti, mīļu, baltu, laid laiviņu maliņā!
Jūras meitas sasegušas baltas sagšas mugurā.
6. Šodien, puiši, nevilksim līdz galami zēgelīt'-
Jūra krāca čaukstēdama, jūras māte svilpodama.
7. Dod dodama, Jūras māte, nekavē zvejnieciņus. Zvejniekam gara diena, uz ūdeņa līgojot.
8. Teci mana oša laiva simtu jūdžu stundiņa;
Es tev došu roņa taukus, smalku lina zēgelīti.
9. Pūt, vējiņi, ziemelī, dzen sudrabu šai zemē,
Šai zemē sievas, meitas sudrabiņa valkātājas.

35. Zvejnieka meita biju

[VijaVigante]
[Budeli2007]

melodiju pier. F.Fišers Bārtā ap 1890. gadu; Fs 1945, 2504; Vītoliņš
Ddz, 752

Zve - ji - nie - ka mei - ta bi - ju, lai - vā kā - pu šū - poties,

5 Zve - ji - nie - ka mei - ta bi - ju, lai - vā kā - pu šū - poties.

Vienbalsīga

1. Zvejnieka meita biju, laivā kāpu šūpoties.
Es izbraucu jūriņāi ar Ziemeli spēlēties.
Ziemeļami baltas putas, Man jo balta zēgelit'.
Neviens mani nedzirdēja, kad jūrāi gavilēj'.
Jūras kāpas tās dzirdēja, silā, sīki prieduleni.
Kas kaitēja nedzīvoti lielas jūras maliņā -
Cik jūriņa vilņus meta, tik izmeta sudrabiņu.